

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 17.02.2017
Vår ref.: 201606166-6
Arkiv: 008
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Elisabeth Bruusgaard
22959399/ebr@nve.no

Høringsvar - forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven og industrikonsesjonsloven

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til høringsbrev fra Olje- og energidepartementet (OED) av 21. november 2016 med forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven og industrikonsesjonsloven.

Merknader til vassdragsreguleringsloven

Generelt mener NVE at revidert vassdragsreguleringslov (vregl.) vil være en vesentlig forbedring i forhold til dagens lov. Forslaget til revidert lov virker godt gjennomarbeidet, særlig med tanke på struktur, systematikk og brukervennlighet. Likevel gjenstår det noen forhold av større og mindre betydning som NVE mener det er viktig å avklare.

Merknader til kapittel 1 – Konsesjonspliktige tiltak mv.

Konsesjonsplikt vannkraftverk – ny § 3 annet ledd

Departementet foreslår at «vannkraftverk over 40 GWh» skal behandles etter revidert vregl., og at «elvekraftverk over 40 GWh» ikke lenger skal behandles etter vannressursloven (vrl.), jf. gjeldende vannressurslov § 19 annet ledd. NVE mener at dette er et godt forslag, som vil rydde opp i mange uklårheter knyttet til behandlingen av denne typen prosjekter.

Departementet bemerker i høringsnotatet (s 13) at: «Etter at vannressursloven ble vedtatt, gis konsesjon til selve kraftverket etter vannressursloven, i tillegg til reguleringskonsesjon. Dette gjelder også for de vannkraftverk som har inntak direkte i et reguleringsmagasin. Dagens praksis bygger på at vannressursloven gjelder fra kraftverksinntaket, på den utbygde elvestrekningen og frem til utløpet fra selve kraftverket. Departementet foreslår at det i slike tilfeller gis konsesjon (med vilkårssett) etter den reviderte vassdragsreguleringsloven.»

NVE forstår departementet slik at en vil bort fra praksisen om at det gis konsesjon etter både vregl. og vrl. når det gis konsesjon til et prosjekt som omfatter både reguleringer og kraftverk. Vi støtter dette synet. Vi mener det bør være et gjennomgående prinsipp i alle saker, uavhengig av størrelsen på kraftverket, at det enten gis konsesjon med vilkår etter vregl. eller etter vrl, og ikke etter begge lovene.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Slik det fremgår av forslaget til vregl. ny § 3 annet ledd, vil et kraftverk under 40 GWh fortsatt måtte ha egen konsesjon med vilkår etter vrl, selv om det har inntak i et konsesjonspliktig reguleringsmagasin etter vregl. Når en utbyggingssak omfatter både regulering og bygging av kraftverk, kan ikke NVE se noen grunn til at den skal behandles etter to ulike lover, uansett størrelse på det tilknyttede kraftverket. Vi mener at bestemmelsen om konsesjonspliktige tiltak bør endres, slik at alle kraftverk som omsøkes og bygges i direkte tilknytning til en regulering/overføring omfattes av konsesjonsplikten etter vregl. NVE mener det er naturlig å gi én konsesjon med vilkår etter vassdragsreguleringsloven i alle saker der en regulering og kraftverk planlegges og bygges ut i sammenheng. Den største gevinsten med en samlet behandling, er at konsesjonen med vilkår blir enklere og tydeligere å forstå og følge opp både for konsesjonærene og for myndighetene.

NVE foreslår at vregl. ny § 3 annet ledd endres til: *«Det kreves tillatelse av Kongen (konsesjon) for vannkraftverk med midlere årsproduksjon over 40 GWh, dersom tiltaket kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget eller sjøen. Det samme gjelder alle vannkraftverk som omsøkes og bygges i direkte tilknytning til en regulering eller overføring som nevnt i 1. ledd, bokstav a) eller b).»*

NVE mener det vil være unødvendig begrensende dersom det skal være et krav om at et kraftverk skal ha «inntak direkte i et reguleringsmagasin» for å kunne inngå i en konsesjon etter revidert reguleringslov. I noen tilfeller kan det være en teknisk og/eller økonomisk bedre løsning å bygge selve inntaket en kortere eller lengre strekning nedstrøms reguleringsmagasinet. NVE mener det er naturlig å gi én konsesjon med vilkår etter reguleringsloven i alle saker der en regulering og kraftverk planlegges i sammenheng.

Så langt NVE kan se vil det ikke medføre materielle endringer dersom kraftverk under 40 GWh som omsøkes og bygges i direkte tilknytning til en regulering eller overføring, også omfattes av konsesjonsplikten etter vassdragsreguleringsloven. Alle kraftverk, uansett størrelse, må betale konsesjonsavgifter og avgi konsesjonskraft for den regulerte vannføringen som utnyttes. For kraftverk uten egen regulering følger denne plikten av reguleringskonsesjonen oppstrøms og ikke i konsesjonen etter vannressursloven til kraftverket. Dersom en utbyggingssak omfatter en konsesjonspliktig regulering, sendes også i dag hele saken som innstilling til OED, uansett størrelse på det planlagte kraftverket. Det vil derfor ikke medføre lengre saksbehandlingstid om kraftverk under 40 GWh framover får konsesjon med vilkår etter vregl, når de ellers er del av en utbygging som omfatter konsesjonspliktige reguleringer. Videre er det adgang til å fastsette vilkår om revisjon også etter dagens vannressurslov. I de tilfellene hvor et mindre kraftverk bygges i sammenheng med en regulering etter reguleringsloven, er det allerede etablert praksis for å gi likelydende vilkår om revisjon for hele utbyggingen.

En endring som foreslått av NVE i konsesjonsplikten i ny § 3 annet ledd, vil medføre at teksten i lovforslaget må endres gjennom hele høringsnotatet, ettersom det gjennomgående refereres til «vannkraftverk over 40 GWh».

Dersom NVEs forslag tas til følge, bør det vurderes om det skal gis føringer i lovforarbeidene om hvilken lov som skal anvendes ved konsesjonsbehandling av et kraftverk under 40 GWh, som i ettertid bygges ut i et fall som har direkte tilknytning til et eksisterende reguleringsmagasin.

Delegering av myndighet – ny § 3 fjerde ledd

Hittil har alle endringer i konsesjoner gitt ved kongelig resolusjon blitt avgjort av Kongen, uansett størrelse. Departementet foreslår i ny § 3 fjerde ledd en ny bestemmelse om at endringer i eksisterende reguleringer, overføringer eller kraftverk som reduserer eller øker produksjonen med inntil 20 GWh kan

avgjøres av departementet. NVE mener dette er et godt forslag. Dersom myndigheten til å fatte vedtak i slike saker delegeres videre til NVE, vil dette kunne føre til vesentlig forenkling og kortere saksbehandlingstid for denne typen saker. NVE vil bemerke at saker som innebærer inntil 20 GWh endring i produksjon fra gitte konsesjoner, ikke nødvendigvis er enkle saker. Det kan være stort lokalt engasjement for saker som gir liten produksjonsendring, men som gjelder manøvrering og fleksibilitet, for eksempel sakene som gjelder Øyern og Vannsjø. Vi legger for øvrig til grunn at departementet har vurdert om det ville være hensiktsmessig å bruke 40 GWh/10 MW som grense, for å harmonere med øvrig regelverk.

NVE mener at departementet må vurdere hvorvidt revisjonssaker vil falle inn under den foreslåtte bestemmelsen. NVE ser i så fall noen utfordringer det er viktig å avklare i loven eller lovens forarbeider. I en revisjonssak er det ikke mulig å si på forhånd om det vil bli pålagt minstevannføring, langt mindre hva størrelsen på denne i så fall vil bli. Det vil derfor ikke være mulig å si på forhånd om revisjonen vil redusere kraftproduksjonen med mer enn 20 GWh. Dersom myndighet til å avgjøre saker inntil 20 GWh delegeres til NVE, vil dette medføre usikkerhet og uforutsigbarhet for berørte parter ved at det ikke vil være mulig å si hva slags saksbehandling saken vil følge, og hvor lang tid man kan forvente at det vil ta før saken er endelig avgjort. Det vil ikke være mulig å si på forhånd om saken skal sluttbehandles av NVE eller OED. Dette vil være uheldig.

Myndighetene oppfordrer konsesjonærer til å vurdere om det finnes gode O/U-prosjekter som kan vurderes i forbindelse med en revisjon. Dersom O/U-prosjektet eksempelvis gir 50 nye GWh, mens det vurderes å slippe en minstevannføring som vil redusere produksjonen i eksisterende anlegg med 30 GWh, vil dette da falle innenfor den foreslåtte bestemmelsen om myndighet til å avgjøre saker med endret produksjon inntil 20 GWh? Dette er forhold som i alle fall må avklares før en eventuell videre delegering av myndighet til NVE.

I tillegg til saker som innebærer produksjonsendringer for eksisterende kraftverk, har NVE andre saker som gjelder rettelser og oppdateringer til dagens standard i eksisterende konsesjoner. For eksempel kan reguleringshøydene være målt opp på nytt, hvor en har kommet fram til endrede kotehøyder. Dette innebærer ingen reell endring av reguleringen, kun en oppdatering til riktig oppmålte høyder. Norge er i ferd med å endre høydesystem fra NN 1954 til NN 2000. Dette kan skape et økt behov for å justere manøvreringsreglement til riktige høyder etter nytt høydesystem. NVE går ut fra at slike saker vil falle inn under den foreslåtte bestemmelsen, men ber departementet vurdere om det kan være grunn til å presisere dette i merknadene til ny § 3 fjerde ledd.

Merknader til kapittel 2 – konsesjonens varighet og omfang

Gjenoppføring av vassdragsanlegg – ny § 7

NVE er ikke enige i at man kan sette likhetstegn mellom «gjenoppføring» av et anlegg og «rehabilitering» av eksisterende dammer, slik man får inntrykk av legges til grunn i departementets vurdering. Pålegg om rehabilitering av dammer gis av NVE med hjemmel i damsikkerhetsforskriften. NVE har ikke praksis for å vurdere rehabilitering av dammer opp mot verken bestemmelsen om gjenoppføring i vregl. eller bestemmelsene om konsesjonspliktige vassdragstiltak i vrl.. Det ville etter NVEs syn heller ikke være verken hensiktsmessig eller rasjonelt om et myndighetspålegg om rehabilitering av en dam av sikkerhetsmessige hensyn, skulle medføre at tiltaket deretter måtte undergis en konsesjonspliktbehandling/konsesjonsbehandling. Et pålegg om rehabilitering handler om å holde vassdragsanlegget i sikkerhetsmessig stand i henhold til damsikkerhetsforskriften. Rehabilitering vil også omfatte de tilfellene der den beste tekniske/økonomiske løsningen vil være å bygge en helt ny dam rett nedstrøms den gamle.

NVE forstår begrepet gjenoppføring slik at det gjelder tilfeller der anlegget på en eller annen måte har gått ut av bruk. For eksempel ved at det på et tidspunkt har blitt nedlagt eller påført ødeleggende skade etter en stor flom. Vi mener også at bestemmelsen har blitt forstått slik.

Som en klargjøring av fristen for gjenoppføring, foreslår departementet å føye til at fristen skal løpe fra det tidspunktet *«melding om gjenoppføring har kommet fram til konsesjonsmyndigheten»*. Departementet vurderer at innføring av tilsvarende bestemmelse som vannressursloven § 21 om at gjenoppføring kan skje uten konsesjon dersom arbeidet tar til innen fem år fra anlegget ble funksjonsudyktig, er for strengt og vil være en innsnevring av gjeldende rett. Bakgrunnen for denne konklusjonen ser ut til å være likestillingen mellom «gjenoppføring» og «rehabilitering» av eksisterende dammer etter pålegg i medhold av damsikkerhetsforskriften.

Etter NVEs tolkning og praktisering av begrepet «gjenoppføring», mener vi det nettopp vil være relevant å vurdere hvorvidt anlegget har blitt «funksjonsudyktig» og på hvilket tidspunkt. Vi mener det er rimelig å legge til grunn at det er dette som også er tanken bak gjeldende bestemmelse i dagens vregl. § 3. En vurdering av hvorvidt et anlegg skal kunne «gjenoppføres» uten ny konsesjon, mener NVE blir riktig å gjøre der hvor anlegget ikke lenger fungerer etter hensikten eller er blitt «funksjonsudyktig». En dam er etter NVEs syn ikke «funksjonsudyktig», selv om den ikke tilfredsstillers dagens krav til hvilke potensielle påkjenninger den skal tåle.

Det er en grense for hvor lang levetid installasjonene i et kraftverket har. Dersom utslitte komponenter ikke byttes ut, vil anlegget før eller siden havarere. I kraftverk skjer det også fra tid til annen ulykker, som brann i en generator eller drukning av viktige komponenter i kraftverket på grunn av at flomvann kommer inn i kraftstasjonen. I slike tilfeller blir anlegget «funksjonsudyktig», fordi det ikke lenger kan produsere kraft. Det vil da være et økonomisk spørsmål om det lønner seg å investere i å «gjenoppføre» anlegget.

NVE ser det ikke som noen klargjøring av fristen på fem år at den skal løpe *«fra melding om gjenoppføring har kommet frem til konsesjonsmyndigheten»*. Slik vi oppfatter det, vil dette innebære at en anleggseier kan sende melding til konsesjonsmyndigheten om at anlegget skal gjenoppføres mange år etter at det havarerte eller ble nedlagt. Dette kan åpenbart ikke være ønskelig. NVE mener derimot at det vil være i tråd med intensjonene bak bestemmelsen dersom fristen for gjenoppføring løper fra anlegget ble «funksjonsudyktig», jf. tilsvarende i vrl. § 21. NVE vil foreslå at § 7 kan lyde: *«Det kreves ikke konsesjon til å gjenoppføre lovlig bestående anlegg på samme sted, dersom arbeidet tar til innen fem år fra anlegget ble funksjonsudyktig, fullføres med rimelig hurtighet og ikke medfører noen utvidelse av reguleringen eller slukeevnen i kraftverket. Til utbedring og ombygging av slike anlegg kreves heller ikke konsesjon når arbeidet ikke medfører noen utvidelse av reguleringen eller slukeevnen i kraftverket.»*

Samtidig mener NVE at det bør gjøres klart i forarbeidene at man med gjenoppføring ikke sikter til rehabilitering som følge av krav og pålegg etter damsikkerhetsforskriften. NVE viser til at forslaget til vregl. ny § 7 også vil gjelde kraftverk som er konsesjonspliktige etter loven. Reglene om gjenoppføring vil dermed framover gjelde både for dammer, overføringer og kraftverk. Dette bør etter NVEs syn også gå klart fram av forarbeidene.

Omgjøring av konsesjonsvilkår – ny § 9

NVE har ingen spesielle merknader til OEDs vurderinger som gjelder bestemmelsen om omgjøring av konsesjonsvilkår. NVE mener at beskrivelsen i høringsnotatet om bruken av gjeldende vregl. § 10 nr. 3 annet ledd ikke er treffende. Vi vil bemerke at justert manøvreringsreglement for Øyeren er et eksempel på en sak der konsesjonæren selv søkte om endring i vilkårene. Dette var en omfattende sak, som varte i mange år.

Merknader til kapittel 3 - Særlige krav til saksbehandling

Krav til konsesjonssøknad - ny § 11

NVE vil peke på at bestemmelsen i vregl. § 6 nr. 2, om at søker kan gis en frist til å uttale seg til de innkomne høringsuttalelsene, ikke er videreført i ny § 12. Bakgrunnen for dette er ikke kommentert. For å sikre effektiv saksbehandling mener NVE at bestemmelsen bør videreføres. Vi foreslår at teksten i § 12 justeres til: «Søker skal gis anledning til å uttale seg om anførsler som er av betydning for avgjørelsen av søknaden. Søker kan gis en frist til å uttale seg.»

Vi ber OED vurdere om det kan være hensiktsmessig å spesifisere hva som menes med «elektroniske medier» i forarbeidene til bestemmelsen. Siktes det til NVEs nettsider? Kommunens? Søkers? Når er det brudd på saksbehandlingsreglene dersom søknaden ikke er publisert på en nettside?

Vi gjør oppmerksom på at det i dag kun er kommunen som mottar papirversjoner av søknaden. Bakgrunnen er at disse fysisk skal legges ut til offentlig gjennomsyn i kommunen. Ellers sender vi ikke lenger søknaden med høringsbrevet – heller ikke som vedlegg – men opplyser i høringsbrevet om hvor søknaden kan finnes på våre nettsider. Det kan kanskje også være hensiktsmessig å omtale hva men legger i begrepet «sendes på høring» i forarbeidene.

Utgifter til dekning av bistand – ny § 13

Departementet diskuterer fra hvilket tidspunkt det kan kreves utgiftsdekning, og angir at dette vil være «fra melding er lagt ut til offentlig ettersyn». NVE viser til at det følger av forarbeidene til dagens § 6 nr. 1 fjerde ledd at utgifter som er påløpt i meldingsfasen kun kan kreves dekket dersom det kommer en formell konsesjonssøknad i saken, jf. Ot. prp.nr. 50 (1991-92) pkt. 5.14. Vi kan ikke se at dette fremgår av departementets omtale i høringsnotatet. Slik NVE har forstått det vil det etter de foreslåtte endringene i vregl., være grunnlag i vregl. ny § 13 til å kreve dekket utgifter til bistand i konsesjonssaken og i oreigningsloven § 15 tredje ledd til å kreve dekket utgifter til bistand i ekspropriasjonssaken.

NVE mener at omtalen av forholdet mellom OU-prosjekter og KU-forskriften ikke er helt presis. Det er ikke lenger er krav om melding for OU-prosjekter som faller inn under KU-forskriften, men en kan gå direkte til søknad. I de tilfeller hvor et vassdragsprosjekt ikke utløser krav om konsekvensutredning etter KU-forskriften, vil søknadstidspunktet være skjæringspunktet for når det kan kreves utgiftsdekning.

Merknader til kapittel 4 - Vilkår og avbøtende tiltak

Konsesjonsavgifter - ny § 14

Det kan tenkes at kraftverk uten oppstrøms reguleringsmagasin, som i dag produserer mindre enn 40 GWh, etter en framtidig utvidelse vil overskride grensen på 40 GWh. Kraftverk av denne størrelsen (opp mot 40 GWh) vil normalt ha konsesjon etter industrikonsesjonsloven og/eller vassdragsloven (1940) eller vannressursloven. Etter at grensen for konsesjonsplikt etter ervervsloven ble hevet fra 1000 til 4000 naturhestekrefter, har de fleste slike kraftverk kun konsesjon etter vannressursloven.

Selve utvidelsen kan tenkes å bli gjennomført uten ytterligere konsesjonsbehandling. Det vil si at kraftverket vil fortsette med konsesjon etter vannressursloven, selv om produksjonen øker til mer enn 40 GWh. Det bør klargjøres hvorvidt reglene om konsesjonsavgift i lov om stor vannkraft kommer til anvendelse i slike saker. Vi viser også til våre kommentarer om forholdet til eldre lovgivning.

NVE mener at departementets beskrivelse i 5.2.2.1, annet avsnitt, siste setning, ikke er direkte feil, men ufullstendig. Det samme gjelder beskrivelsen i 5.2.2.2, første avsnitt og kommentaren til § 14 annet ledd femte punktum på side 91. Departementets omtale gjelder kun beregningsmåten for konsesjonsavgifter,

og ikke fordelingen mellom kommunene. På denne bakgrunn mener NVE at det er behov for noen endringer i forslaget til § 14.

NVE viser til at når det gis konsesjon etter både vregl. og ikl, beregnes brutto kraftgrunnlag etter ikl. («brutto erverv»). De to lovene har imidlertid forskjellige prinsipper for hvordan avgifter (og konsesjonskraft) skal fordeles mellom de berørte kommunene. I praksis håndteres dette ved at en først beregner reguleringsbidraget etter bestemmelser i vregl, og fordeler dette mellom de berettigede kommunene. Deretter beregnes «netto erverv» ved å trekke reguleringsbidraget fra «brutto erverv». «Netto erverv» fordeles så etter reglene i ikl, på de berettigede fallkommunene. Dette står nærmere forklart i NVEs retningslinjer 52 og 53/2001. For den tiltakshaver som skal betale konsesjonsavgifter, blir samlet avgift den samme, mens fordelingen på kommunene blir forskjellig.

Forslaget til § 14 annet ledd, femte punktum må følgelig etter NVEs vurdering endres. NVE foreslår å la denne bestemmelsen utgjøre et eget tredje ledd, med følgende formulering (OEDs forslag til tredje til tiende ledd, må i så fall endres til fjerde til ellefte ledd):

«Om konsesjon gis både etter lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall mv. [industrikonsesjonsloven] og denne lov, fastsettes det samlede kraftgrunnlaget etter reglene i lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall mv.[industrikonsesjonsloven]»

Fordeling av avgiftene er fastlagt i forskrift, som loven også sier i sjetten ledd.

Departementet foreslår videre følgende bestemmelse i tredje ledd: *«For kraftverk over 40 GWh beregnes avgiften etter den gjennomsnittlige kraftmengde, som vannfallet etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet.»* Dette er i samsvar med beregningsmåten som i dag går fram av industrikonsesjonsloven § 2 tredje ledd nr. 13. Kraftverk over 40 GWh med konsesjon/tillatelse etter vannressursloven, uten oppstrøms reguleringsmagasin, har hittil hatt krav om å betale konsesjonsavgifter etter industrikonsesjonsloven, jf. vrl. § 19 annet ledd annet punktum. For disse kraftverkene vil departementets forslag i ny § 14 tredje ledd ikke medføre endringer.

Vannkraftverk som utnytter regulert vann, betaler i dag konsesjonsavgifter for det regulerte vannet de bruker etter reglene i vregl. Dersom det ikke er gitt ervervskonsesjon for fallutnyttelsen, betaler de ikke avgifter etter industrikonsesjonsloven. Normalt blir summen av konsesjonsavgifter høyere etter beregningsmåten i industrikonsesjonsloven enn etter vassdragsreguleringsloven. Slik bestemmelsen er formulert, kan den medføre at kraftverk over 40 GWh med oppstrøms reguleringsmagasin, men uten ervervskonsesjon, likevel vil måtte betale konsesjonsavgifter etter beregningsmåten i ervervsloven, altså en høyere sum enn i dag. Dette vil etter NVEs syn være en materiell endring.

For å unngå dette foreslår NVE at bestemmelsen justeres til: *«For kraftverk over 40 GWh uten oppstrøms reguleringsmagasin med vilkår om konsesjonsavgift, beregnes avgiften etter den gjennomsnittlige kraftmengde, som vannfallet etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet.»*

I departementets forslag til ny § 14 syvende ledd heter det at *«Plikten til å betale avgiften inntreter etter hvert som kraften som anlegget produserer tas i bruk.»* NVE vil bemerke at et reguleringsanlegg ikke produserer kraft. Videre mener vi at første setning i samme ledd har en entydig forklaring på hvem som skal betale. Vi synes ikke det er en forbedring å bruke formulering *«.kraften som anlegget produserer..»*. NVE foreslår derfor at syvende ledd skal lyde: *«Avgiften skal betales av de enkelte vannfalls- eller brukseiere som utnytter den regulerte vannføringen. Plikten til å betale avgiften inntreter etter hvert som den regulerte vannføringen tas i bruk.»*

I dag pålegger NVE normalt en viss minstevannføring på alle elvestrekninger der det fraføres vann. I større utbyggingssaker, med flere inntakspunkt, kan det likevel hende at NVE etter en samlet vurdering velger å prioritere å øke vannslippet fra ett eller flere slippsteder, på bekostning av andre elvestrekninger. NVE har ingen innvendinger mot at forslaget til ny § 16 harmoniseres med bestemmelsene om minstevannsslipp i vannressursloven, så lenge det er klart at dette ikke er til hinder for ikke å pålegge minstevannføring i enkelte tilfeller.

I ny § 16 om manøvreringsreglement foreslår departementet å ta inn bestemmelser som i dag er gitt i vannressursloven § 10. NVE vil bemerke at § 10 i vannressursloven ikke er utformet med tanke på vannkraft alene, men med tanke på alle slags inngrep som medfører «uttak, bortledning eller oppdemming» av vann. Spesielt mener vi det er tydelig at en ikke har hatt store reguleringer i tankene ved utforming av denne paragrafen, mens det gis relativt detaljerte føringer for hvilke forhold en skal ta hensyn til ved vurdering av minstevannføring i elver og bekker. Når dette tas rett inn i vregl, opplever NVE at det blir en skjevhet i forhold til grunnlaget for å fastsette HRV og LRV, samt magasinrestriksjoner i reguleringsmagasin. Det er ikke gitt tilsvarende føringer for hvilke forhold man skal legge vekt på ved disse vurderingene, selv om det er like viktige og omfattende miljømessige vurderinger som gjøres her. NVE mener at forslaget § 16 annet ledd ikke gjenspeiler de viktigste momentene ved fastsettelse av minstevannføring som vurderes i dag i større vannkraftutbygginger og reguleringer. NVE peker på at vannets betydning for biologi, landskap, friluftsliv og turisme er relevante momenter. NVE foreslår at § 16 annet ledd annet punktum med punktlisten a-d tas ut av forslaget til bestemmelse om manøvreringsreglement i revidert vregl, og at relevante momenter for fastsettelsen av minstevannføring heller fremgår av forarbeidene.

Departementet foreslår også å ta inn bestemmelsen fra vannressursloven § 10 tredje ledd om at *«Departementet kan gi tillatelse til at vilkårene etter første og annet ledd fravikes over en kortere periode for enkelttilfelle uten miljømessige konsekvenser. Vedtak etter dette ledd kan ikke påklages.»* Til dette forslaget vil NVE peke på at henvisningen i vannressursloven § 10 tredje ledd til bestemmelsens første ledd om alminnelig lavvannføring ikke er en parallell til forslaget til § 16 første ledd om manøvreringsreglement med vilkår om vannstand og vannslipp.

NVE er skeptiske til om den foreslåtte bestemmelsen etter mønster fra vannressursloven er hensiktsmessig å ta inn i en lov som kun skal handle om større vannkraftutbygging og reguleringer. Vi vil påpeke at vi hvert år gir flere midlertidige tillatelser til fravik fra bestemmelser i manøvreringsreglement fastsatt av Kongen, for eksempel underskridelse av LRV eller fravik fra pålagt minstevannføring. Tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglement gitt etter vregl., gis med hjemmel i vannressursloven § 8, og må være begrunnet av behov for midlertidige reparasjons- og opprensningsarbeider eller naturfaglige undersøkelser. I vassdragsloven (1940) var det en tydelig hjemmel for denne typen midlertidig fravik i § 104 nr. 4. Dersom revidert vregl. skal inneholde konkrete bestemmelser om fravik fra manøvreringsreglementet, mener vi disse bestemmelsen bør utformes med tanke på hva slags vedtak de faktisk skal gi hjemmel til. Vi kan ikke se at departementet har diskutert dette nærmere i høringsnotatet.

Bakgrunnen for at det gis tillatelse til midlertidig fravik fra bestemmelser i reglementet, er som regel planlagt vedlikehold av vassdragsanlegg. I de fleste tilfeller vil det være noen negative miljømessige konsekvenser ved å fravike kravet til minstevannføring eller gå under LRV. Det er imidlertid helt nødvendig å vedlikeholde vassdragsanleggene, og dette hensynet kommer etter vårt syn foran eventuelle moderate miljømessige konsekvenser. NVE er derfor svært skeptiske til å stille krav om at fravik fra reglement skal være *«uten miljømessige konsekvenser»*. Vi er også usikre på om det er riktig å si at tillatelse kun kan gis *«for enkelttilfelle»*. Det er sjelden det gis tillatelse til slike fravik for samme anlegg flere år på rad, men det forekommer, og det er ikke antall søknader om fravik eller hyppigheten av fravik

som avgjør om tillatelse kan gis eller ikke. NVE peker også på at det hittil har vært klageadgang på vedtak om midlertidig tillatelse til fravik fra reglement.

NVE stiller spørsmål ved om den nye bestemmelsen i vregl. § 16 tredje ledd om tillatelse til kortere fravik er ment å erstatte dagens hjemmelsgrunnlag i vrl. § 8. I så fall mener NVE at det er behov for at den revurderes og omformes vesentlig, jf vår vurdering ovenfor. NVE mener det vil være hensiktsmessig med en klar hjemmel for midlertidige fravik fra manøvreringsreglement ved reparasjons- og opprenskningsarbeider eller ved behov for naturfaglige undersøkelser direkte i revidert vregl.

Fravik fra bestemmelser i manøvreringsreglement kan også gis i forbindelse med forhåndstapping i forbindelse med fare for flom eller for å unngå annen særskilt og uvanlig fare for mennesker, miljø eller eiendom. Hjemmel til å gi slike tillatelser eller pålegg er gitt i vannressursloven § 40. Den nevnes her fordi den har en viss sammenheng med midlertidige tillatelser etter vannressursloven § 8. Slik NVE ser det, er det primært ved større vannkraftanlegg det er mulig eller har nevneverdig hensikt, å «å innrette sin virksomhet for å redusere faren» for skade på «mennesker, miljø eller eiendom».

NVE mener at det til ny § 16 femte ledd om markering av reguleringsgrensene med faste og tydelige vannstandsmerker må presiseres i forarbeidene hva som ligger i dette kravet. NVE viser til at en fastmerkebolt er et nødvendig høydeutgangspunkt for å få etablert vannstandsmerker (HRV/LRV) og er avgjørende for bygging, drift og reetablering av et konsesjonsgitt regulert vassdragstiltak. NVE mener det bør presiseres i forarbeidene at fastmerkebolten/høydebolten må være solid og varig med kotehøyde relatert til høyder og høydesystem angitt i konsesjon fra vassdragsmyndighet.

Fond og andre utbetalinger – ny § 17

Vi noterer oss at departementet mener at tilskudd til næringsvirksomheten «fiske» kan omfattes at bestemmelsen om fond til fremme av «fisk, vilt og friluftsliv mv. i kommunen(e)». Vi har ingen sterke innvendinger mot dette. Vi vil bemerke at gjeldende lov eksplisitt nevner mulighetene for «tilskudd til fremme av fisket», mens «fisk, vilt og friluftsliv» ikke er en del av dagens lovtekst. På samme måte som for fisk og fiske, har tilskudd til «vilt» også både en biologisk og en økonomiske side. Dersom denne teksten tas inn i selve loven, bør det presiseres om vilkåret omfatter ett eller begge disse aspektene. Dersom en holder villrein utenfor, er det for øvrig ytterst sjelden at negative konsekvenser for vilt er et tema med særlig relevans for konsesjonsspørsmålet. NVE antar at dette hadde større betydning da utbyggingssakene omfattet større reguleringer.

Vi noterer oss videre at departementet foreslår å ikke videreføre en eksplisitt tekst om at det kan pålegges konsesjonæren å erstatte utgiftene ved et forsterket jakt og fiskeoppsyn i anleggstiden. Vi har ingen sterke innvendinger mot dette, men vil bemerke at vi anser bestemmelsen som relevant også for dagens forhold.

NVE kan ikke se at det går fram av selve lovteksten at ny § 17 også skal gjelde konsesjoner meddelt før 17.02.1984, til tross for at det fremgår av departementets vurderinger at det er ment at justering også skal skje for konsesjoner gitt før dette tidspunktet. NVE har oversikt over et antall konsesjoner med slike utbetalinger, men der vilkårene ikke sier noe om justering, hverken som 5 eller 10 års prøvelse, eller andre justeringer. Dersom også ytelsene fastsatt i konsesjoner gitt før 17.02.1984 skal justeres, vil dette innebære en materiell endring for flere konsesjoner, og evt. et spørsmål om virkningstidspunkt.

Ytterligere vilkår eller pålegg - ny § 20

Departementet foreslår å samle flere av dagens detaljerte vilkårshjemler i en overordnet bestemmelse i loven som ny § 20. Dette gjelder vilkår som ikke har noen eksplisitt lovhjemmel, men som er utviklet gjennom praksis over tid, helt eller delvis med hjemmel i dagens § 12 nr. 17. NVE er i utgangspunktet

positive til forslaget om en tydeligere forankring i loven for vilkår som er utviklet med hjemmel i den såkalte «sekkebestemmelsen». Vi ser også at det ikke er hensiktsmessig å ta inn den detaljerte vilkårsteksten i sin helhet. Vi har imidlertid noen merknader til forslaget til ny § 20.

Til omtalen av kulturminnevilkåret vil NVE bemerke at vi mener det ikke skal vurderes om undersøkelser tidligere har blitt pålagt eller ikke, når det skal vurderes om det er grunnlag for å pålegge sektoravgift ved fornyelse eller revisjon. Det avgjørende er etter vårt syn om kulturminnevilkåret tidligere har vært en del av konsesjonen eller ikke. Dersom setningen blir stående i videre lovforarbeider bør den derfor omformuleres til: «*I revisjoner eller fornyelser av konsesjoner der det ikke tidligere er gitt vilkår om undersøkelser knyttet til kulturminner....*»

NVE viser til at det i utkastet til ny § 20 ikke er gjort klart hvem som er myndighet for de ulike vilkårshjemlene. Det må etter NVEs vurdering sikres at det ikke skapes usikkerhet om hvem som er myndighet etter de ulike alternativene i ny § 20.

For øvrig vil vi bemerke at selv om en refererer til «sekkebestemmelsen» som grunnlag for en del av dagens standardvilkår, har flere av vilkårene også til dels tekst som er hentet direkte i loven. Dagens vilkår om godkjenning av detaljplaner, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v. er et eksempel på dette. Vilkåret gir hjemmel til en svært viktig del av NVEs virksomhet. Vilkåret ble, ifølge Fossheim, fastsatt i forståelse med Industridepartementet i 1976 på bakgrunn av en lovendring i 1969, med hjemmel i § 12 nr. 16 og 18. (Nr. 18 er i dag fjernet.) I tillegg til «fri tekst» hjemlet i «sekkebestemmelsen» inneholder vilkåret om godkjenning av detaljplaner eksempelvis en bestemmelse om at konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som er hentet direkte fra vregl. § 12 nr. 16. Dette er et eksempel på en bestemmelse som stadig har relevans. Dersom bestemmelsen strykes fra loven og framover kun skal inngå i et standardvilkår, vil den få en langt svakere posisjon og vil være mer utsatt for å bli endret eller fjernet. Vi er ikke negative til dette, men mener det er viktig å være bevisst på konsekvensene av å la detaljerte bestemmelser erstattes av ny § 20.

NVE har ellers praktisert at vi ikke gjør endringer i standardvilkårene uten at dette er avklart med vårt departement, ev. departementene imellom. Vi går ut ifra at både OED og andre departement med et overordnet ansvar for noen av standardvilkårene ønsker at denne praksisen skal videreføres. Når det nå foreslås en tydeligere forankring i loven, men kun på et overordnet nivå, bør det kanskje gå fram at det finnes et sett med standardvilkår som er hjemlet i loven og eventuelt gis føringer for hvordan disse kan endres. Samtidig er det viktig at det ikke settes for rigide regler, slik at det fortsatt blir mulig å justere vilkårsteksten uten for omfattende prosesser. Det må også sikres at det i tillegg til standardvilkårene kan gis egne, spesielle vilkår for den aktuelle utbyggingen, som i dag.

Det er en stor fordel at det er gitt klare føringer for NVEs myndighet og konsesjonæren sine plikter, slik det går fram av standardvilkårene i dag. Dersom et mer generelt vilkår, som i § 20, medfører at også standardvilkårene utvikler seg til å bli mer generelle, er dette uheldig.

Gjeldende vregl. § 12 nr. 13 gir NVE adgang til å pålegge konsesjonærer å utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentliges interesser. Denne hjemmelen blir brukt av NVE både for å sette vilkår om hydrologiske observasjoner i vassdragskonsesjoner, og som grunnlag for å gi direkte pålegg til konsesjonærer med vassdragskonsesjoner som ikke inneholder et konsesjonsvilkår om hydrologiske observasjoner. NVE viser til at vrl. § 57 også gir hjemmel til å pålegge en tiltakshaver i vassdrag å sørge for eller bekoste undersøkelser eller lignende tiltak som med rimelighet kan kreves for å klarlegge tiltakets funksjonssikkerhet. Bestemmelsen i vrl. gir en snevrere ramme for å pålegge hydrologiske observasjoner enn dagens vregl. § 12 nr. 13.

Hjemmelen til å kunne pålegge hydrologiske observasjoner er helt sentral i NVEs virksomhet. Data fra hydrologiske observasjoner er grunnlaget for blant annet NVEs avrenningskart, flom- og skredvarsling, vurdering av forsyningssikkerhet og damsikkerhet. NVE ser at kravene i forbindelse med vanddirektivet innebærer et økt behov for hydrologiske observasjoner. NVE er derfor skeptisk til at hjemmelen for hydrologiske observasjoner i forslaget er en del av ny § 20 om ytterligere vilkår og pålegg. NVE mener at denne viktige hjemmelen i den reviderte vregl. bør være en egen bestemmelse, og ikke en del av en samlebestemmelse om ytterligere vilkår og pålegg. NVE foreslår følgende ordlyd i ny bestemmelse om hydrologiske observasjoner: *«Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentliges interesse, og gjøre materialet tilgjengelig for allmenheten.»*

NVE stiller også spørsmål om det burde være en adgang til å kunne pålegge hydrologiske observasjoner også der hvor en vassdragsutbygging kun har konsesjon etter industrikonsesjonsloven. NVE mener at det burde være en tilsvarende påleggshjemmel som i vregl. også overfor konsesjonærer med konsesjon etter industrikonsesjonsloven. Hydrologiske data fra slike vassdragsutbygginger vil være tilsvarende viktige i NVEs arbeid med blant annet avrenningskart, flom- og skredvarsling, vurdering av forsyningssikkerhet, damsikkerhet og oppfyllelse av vanddirektivet.

NVE peker på at det i ny § 20 bokstav h) fortsatt står «kart». NVE oppfatter at ut i fra teksten i høringsnotatet at «kart» skulle tas ut av lovteksten. Videre mener NVE at det i ny § 20 bokstav i) bør føyes til «vannstand i reguleringsmagasin», slik at bokstav i får følgende ordlyd: «Registrering av minstevannføring, vannstand i reguleringsmagasin, krav om skilting og merking».

Vassdragsmyndigheten har i dag ikke myndighet til godkjenne detaljplaner for konsesjonsfrie OU-prosjekter i eksisterende vannkraftverk som ikke har vassdragskonsesjon verken etter vregl, ikl eller vrl, eller for rehabilitering av reguleringsdammer uten vassdragskonsesjon. Særlig ved større vannkraftverk, som for eksempel OU-prosjektet ved Vamma, mener NVE dette er en ulempe. Kompetansen til å følge opp slike prosjekter i byggefasen er åpenbart større i NVE enn i den enkelte kommune, og det ville etter vårt syn vært naturlig at myndigheten lå hos NVE. NVE følger allerede i dag opp de anleggene som er plassert i en konsekvensklasse, i form av godkjenning av tekniske planer etter damsikkerhetsforskriften.

NVE er klar over at en slik endring også vil innebære behov for endringer i plan- og bygningsloven og byggesaksforskriften (SAK10). NVE vil be OED vurdere om det er mulig allerede ved denne lovendringen å ta inn en bestemmelse i revidert vregl. som gir vassdragsmyndigheten ansvaret for å følge opp konsesjonsfrie OU-prosjekter og damrehabiliteringer også når det eksisterende vassdragsanlegget ikke har noen vassdragskonsesjon. NVE ønsker seg denne muligheten i alle fall i tilfeller der reguleringen eller kraftverket er bygget før konsesjonslovene trådte i kraft, men ville vært konsesjonspliktige etter vassdragsreguleringsloven dersom de skulle bygges ut i dag.

Merknader til kapittel 5 Særskilt for reguleringer og overføringer

Konsesjonskraft – ny § 22

Departementet foreslår å fjerne «konsesjonæren» som den som skal avstå konsesjonskraft i forslaget til ny § 22 første ledd. NVE mener dette er en viktig endring, som sammen med de endringer om pliktsubjekt for avståelse av konsesjonskraft som gjøres i tredje ledd, tydeliggjør at det er kraftverkseiere som skal avstå kraft og ikke nødvendigvis den som har konsesjon til reguleringen.

NVE peker på at departementet velger å beholde begrepet «kraftanlegget ligger i», selv om det er reguleringsanlegget som genererer økt vannføring. Denne nyansen har imidlertid etter det NVE kjenner til ikke skapt noen vanskeligheter i gjeldende lov § 12 nr. 15. I forslag til ny lov blir det definert i fjerde

ledd hvordan det skal avstå konsesjonskraft. Etter forbedringen i tredje ledd blir dette også tydeligere i forslaget til ny lov.

Departementets forslag til omformulering av ny § 22 annet ledd støttes av NVE, da «konsesjonæren» er strøket. NVE mener at denne bestemmelsen bør beholdes og da er det riktig å harmonere annet ledd med første ledd.

Departementet foreslår å etablere plikten til å avstå konsesjonskraft som et eget tredje ledd i ny § 22. Forslag til ny første setning er en viktig presisering. NVE støtter departementets forslag i både første og andre setning da disse nå definerer hvem som tar den regulerte vannføringen i bruk og som dermed er pliktig til å avstå konsesjonskraft. I siste setning i tredje ledd bør «konsesjonæren» endres til «de enkelte vannfalls- eller brukseiere», ettersom varsel bør gis til den som har en plikt til å avstå konsesjonskraft.

NVE er ellers fornøyd med at presiseringen om de enkelte vannfalls- eller brukseiere er kommet inn. Dette gir etter vårt skjønn ikke en materiell endring, men en presisering av praksis. For å understreke poenget kan man vise til at en ny regulering i et større vassdrag med mange vannfall og brukere, f.eks. ny konsesjon i Markbulia i Glomma til en brukseierforening (GLB) gir svært mange kommuner som kan melde uttak av konsesjonskraft. Dette bør kunne skje direkte til den enkelte kraftverkseier nedover i vassdraget, Eidsiva, E-Co eller Hafslund, og ikke til regulanten/konsesjonæren GLB.

Departementet foreslår i fjerde ledd å ta ut begrepet fastkraft, noe NVE støtter ut fra samme argumentasjon som departementet. En modernisering av den gamle betegnelsen «force majeure» mener vi er et godt supplement, og dermed en god endring. Forslaget til omarbeidet fjerde ledd er dekkende også for den praksis som er nedfelt i retningslinjer og veiledere.

Etablering av brukseierforeninger – ny § 23

Departementet har forslått at annet ledd skal ha følgende ordlyd: «*En brukseierforening skal samordne bruken av vannressursene i vassdraget til utnyttelse til kraftproduksjon og sørge for god flomhåndtering.*» NVE foreslår at denne utvides til: «*En brukseierforening skal samordne bruken av vannressursene i de tildelte konsesjoner i vassdraget for utnyttelse til kraftproduksjon, sikre oppfølging av gitte konsesjonsvilkår og sørge for god flomhåndtering.*» De foreslåtte tilføyelsene vil gi en tydeligere forankring i loven av gjeldende praksis.

Merknader til kapittel 7 Kontroll og sanksjoner

Tilbaketrekking av konsesjon – ny § 34

Departementet oppfatter gjeldende regel som at en konsesjon aktivt må trekkes tilbake gjennom et vedtak. For eksempel vil oversittelse av byggefristen ikke automatisk føre til bortfall av konsesjon i slike tilfeller.

NVE påpeker at det finnes eksempler på reguleringskonsesjoner gitt for flere tiår siden, som aldri er tatt i bruk. Trolig er ikke omfanget stort, men det er likevel betenkelig at en regulering i prinsippet kan gjennomføres flere tiår etter at konsesjonen er gitt. Det ville være hensiktsmessig om oversittelse av byggefrist i vilkår for konsesjoner etter revidert vregl. førte til bortfall av konsesjon, på samme måte som etter vannressursloven. NVE mener departementet bør vurdere om det kan innføres en slik bestemmelse i revidert lov.

Merknader til kapittel 8 Avsluttende bestemmelser

Forholdet til eldre lovgivning – ny § 37

NVE vil peke på at bestemmelsen om forholdet til eldre lovgivning ikke regulerer følgende:

- 1) Konesjonsstatus for eldre, større kraftverk uten egen konsesjon, som er bygget i forbindelse med en reguleringskonsesjon slik praksis var tidligere.
 - a. Konesjonsplikt for O/U-prosjekter ved slike kraftverk vurderes i dag etter vannressursloven. Dersom O/U-prosjektet blir vurdert å være konsesjonsfritt, er det etablert praksis for å følge opp slike prosjekter med hjemmel i eksisterende detaljplanvilkår for reguleringskonsesjonen.
- 2) Hvilken lov som skal gjelde i framtida for kraftverk over 40 GWh, med gjeldende konsesjon etter vannressursloven.
 - a. Hvilken lov skal gjelde ved vurdering av konsesjonsplikt for eventuelle OU-prosjekter ved slike kraftverk?
 - b. Dersom framtidige tiltak i tilknytning til slike kraftverk skal konsesjonsbehandles – skal tiltaket da konsesjonsbehandles etter revidert vassdragsreguleringslov eller vannressursloven?
- 3) Hvilken lov som skal gjelde dersom utvidelse av et mindre kraftverk med konsesjon etter vannressursloven fører til at produksjonen øker til mer enn 40 GWh.
 - a. Skal konsesjonsbehandling av slike OU-prosjekter foregå etter vannressursloven eller vassdragsreguleringsloven?
 - b. Dersom prosjektet vurderes til ikke å være konsesjonspliktig – hvilken lov skal da gjelde for kraftverket etter utvidelsen? Revidert vassdragsreguleringslov eller vannressursloven?
- 4) Hvilken lov som skal gjelde ved endringer eller OU-prosjekter i kraftverk som er bygget i sammenheng med et reguleringsmagasin, der det er gitt både reguleringskonsesjon og konsesjon etter vannressursloven for kraftverket.
- 5) Revisjon av vilkår for kraftverk over 40 GWh med konsesjon etter vannressursloven – hvilken lov skal det foregå etter?

Det er heller ikke diskutert hva som ligger i begrepet «reguleringsanlegg». Omfatter dette kraftverk?

Merknader til bestemmelser som foreslås opphevet

Erstatning til etterlatte

Departementet foreslår at bestemmelsen oppheves. NVE er ikke uenig i dette, men vil påpeke at vilkår om erstatning til etterlatte inngår i standardvilkårene i dag.

Annet

Ikrafttreden

NVE mener at det må gjøres helt klart om lov om stor vannkraft skal gjelde søknader som er sendt NVE før ikrafttreden eller ikke.

Merknader til vannressursloven

Byggefrister – ny § 19

NVE mener at det er behov for klargjøring av hvilke byggefrister som gjelder for vannkraftverk med midlere årsproduksjon mindre enn 40 GWh, jf. gjeldende vrl. § 19 tredje ledd. NVE foreslår at det i vrl. § 19 nytt annet ledd tas inn en bestemmelse som direkte angir byggefristens lengde, muligheter for forlengelse og virkningen av oversittelse av fristen, i stedet for en henvisning til vregl. forslag til ny § 15. NVE foreslår at vrl. § 19 nytt annet ledd kan lyde: *For andre vannkraftverk enn de som er nevnt i første ledd gjelder loven fullt ut, med unntak av § 27. Arbeidene skal være satt i gang senest fem år etter at konsesjonen ble gitt. Vassdragsmyndigheten kan forlenge fristen én gang med inntil fem nye år. Ved oversittelse av fristen bortfaller konsesjonen.*

Merknader til industrikonsesjonsloven

Konsesjonsavgifter – ny § 18

Departementet foreslår også å fjerne «ny prøvelse» av avgiftene hvert femte år og erstatte dette med den mer presise formuleringen «Konsesjonsavgifter skal justeres hvert femte år på grunnlag av...». Det vil bringe loven i takt med praksis, og samtidig rydde i forholdet til forskriften om justeringsnormer som kom 4.12.1987.

Endringsforslaget om å avsette avgiften til fond er også etter NVEs vurdering en god løsning for å fjerne forskjeller mellom denne loven og annen særlovgivning. Det gjelder spesielt for hvem som skal bestemme over anvendelsen av midlene. Dette er foreslått for vassdragsreguleringsloven, og bør etter vårt syn gjøres tilsvarende for industrikonsesjonsloven.

Konsesjonskraft – ny § 19

Endringene i bestemmelsen om konsesjonskraft, i ny § 19, er også foreslått samordnet med forslagene om konsesjonskraft i vassdragsreguleringsloven. NVE mener at fjerning av begrepet «leveringssikkerhet som fastkraft» og erstatning med en presisering av at levering ikke kan stoppes uten ved «force majeure», er en god måte å modernisere denne bestemmelsen på.

Det følger av departementets forslag at «plikten til å avstå kraft inntreter etter hvert som den regulerte vannføringen tas i bruk», og denne endringen foreslås for å samordne innholdet i vregl. og ikl. Her mener NVE imidlertid at det ikke passer med en fullstendig samordning mellom de to lovene. Ettersom en konsesjon etter industrikonsesjonsloven ikke gir noen regulert vannføring, mener NVE at en direkte overføring av dette momentet blir misvisende, og til dels feil.

Bestemmelsen i gjeldende vregl. lyder: «...konsesjonæren skal avstå... av gjennomsnittlig kraftmengde vannfallet etter foretatt utbygging kan yte...». NVE foreslår at man her isteden innarbeider følgende i ny § 19: «plikten til å avstå kraft inntreter etter hvert som det konsederte fallet tas i bruk (evt. «til vannkraftproduksjon»)). Det er slik praksis håndteres i tråd med bestemmelsen i nåværende lov. Virkningstidspunktet for avståelsen kan tidligst være når kraftverket (for det konsederte fallet) offisielt kan levere strøm til nettet.

Med hilsen

Per Sanderud
Vassdrags- og energidirektør

Karin Margrethe Bugge
avdelingsdirektør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.